

det ikke var knyttet til et andet Lovforslag. Saavidt mig besjendt, er det nemlig knyttet til Lovforslaget om en Forhøstelse af Brickebevinsbeskatningen; det vil jo altsaa være en Omstæning, for saa vidt denne Forhøstelse skal indeholde Erstatning for den Afgang i Indført, som dette Lovforslag vil henvirke. Men naar vi altsaa ere enige om, at det ikke vil være heldigt at omstænge Skatterne, saa bliver der kun Et tilbage, og det er at ned sætte Skatterne, hvor man troer, at de trykke haardt, og saa se sig om efter direkte Midler, og denne Henseende troer jeg, det vilde have været heldigt, om det i andet Ting ikke var gaaet til at forkaste Lovforslaget om Indkomststatten. Jeg troer ogsaa, at Finantsministeren i det andet Ting har udtalt, at han ikke kunde Andet end smile ved sig selv, naar han saa Forsøgette med denne Retning. Her og med Hensyn til Skibbsafgifterne, og man saa dog alligevel kunde forkaste Indkomststatten. Jeg mener, at dette Her foreliggende Forlag ligner for saa vidt Lovforslaget om Skibbsafgifterne, som det ikke er let at paastaar, hvem det egentlig faaar Fordelen deraf. Det er blevet paa staaret, at det skalde være Husesterne, men jeg troer, at vi maatte tage een Ting med Betragtning, og det er, at der soer konkurrence allevegne, idet jo flere Lejligheder der udbydes, desto billigere blive der jo, og jo flere Lejligheder der souges, desto dyreste blive de. Jeg troer desfor, at naar man gaaer ud ifra, at Ned sættelsen vil blive til Fordel for Leierne, sad denne Betragtning ikke saa rigtig. Og hvad det angaar, at det fx Kjøbenhavns og Kjøbstædersnes Bedkommende skalde bevirke, at mange smaa Lejligheder der vilde blive indrettede, da troer jeg ikke dette, ogsaa her er der jo fri konkurrence, og naar der er flere smaa Lejligheder, end man har Brug for, saa standser man med at indrette flere, saa jeg troer heller ikke, at denne Folge af Loven vil indtræde. En Ting ser jeg paa staarg, og det er, at paad Landet vil Lovforslaget gjøre stor Nyttie. Der sidder paa Landet mange fattige Haandværkere, som arbeide, alene med deres egne Hænder, og som man betale denne Slat, som de have meget tungt ved at bære.

Det skalde derfor gjøre mig ondt, om denne Lov skalde blive standset her, og at Forslaget saaledes ikke skalde føre til Bidere. Jeg skal ikke indlade mig paa Lovforslagets Enkeltheder, men skal anbefale at lade Saget gaa videre til notere Overveielse for at see, om man dog ikke mulig kunde ende med at foretage denne Lettelse for de Folk, der her nærmest er tale om. (1)

Kayser: Maatte jeg tillade mig at gjøre en enkelt bemærkning ved Lovforslaget. Man måtte sammenhölde § 1 med § 5, saa er det jo ganske klart, at de Lejligheder der indeholde mellem 64 og 80 Kvadratalen, ville for Fremtidens kunne faaas billigere tilfælde; der påhviler jo nemlig nu disse Lejlighederne; Skat, der fremtidig vil bortfalde; man vil altsaa fremtidig påa billigere Betingelser kunne opføre Lejligheder af denne Størrelse; og det vil blive saa meget lettere at faae dem udleede, som det er andie. Gere, der have Bygninger, der indeholder Lejligheder paa 80 Kvadratalen, som ikke have denne Lettelse, og som altsaa ikke kunne leie saa billigt ud. Men det er dog sværligt, om denne Fordel kan påaregnes, at ville komme den egentlige Arbeiderklassen til Nutte, hvad det temmeligt utmodsgalt er blevet antaget; thi det kommer jo også paa, om denne Arbeidsklasse, egentlig søger saadan Lejligheder paa 80 Kvadratalen. Man vil jo giselig dog ikke kunne staffe Lejligheder paa 80 Kvadratalen til veie for den samme Pris som Lejligheder paa 64 Kvadratalen, om ogsaa Beklædningen bliver lig, idet det nemlig er forholdsvis dydere at tilsvætebringe Lejligheder paa 80 Kvadratalen end Lejligheder paa 64 Kvadratalen. Alt Tald viser Erfaringen, at den arbejdende Klasse i Kjøbenhavn, hvorom der jo her nærmest er Tale, i Næglen ikke søger saa store Lejligheder, og fællig vil Fordelen ikke komme den til Gode, i alt Tald ikke i nogen større Grad. Jeg ser maaske, at saa Henseende nævne en Kjendsgjerning fra Kjøbenhavn, hvor nogle klar siden opførte et Aktieselskab paa Christianshavn, efter en stor Maalestok Arbeiderboliger, mange Småaletigheder, hvoraf nogle indeholdt 64 Kvæ-